

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АНДРЕЙКО О. Методичний потенціал навчально-мовленнєвих ситуацій як ефективного засобу для формування компетентності в говорінні учнів старшої школи на уроках англійської мови	13
АТРОЩЕНКО Т.О. Професійна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у контексті вимог сьогодення	15
БАБЛЯ А., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Етапи професійного становлення майбутнього вчителя в контексті освітніх реформ	16
БАБЛЮК В.М., ГОРВАТ М.В. Нормативно-правове забезпечення волонтерської діяльності дітей та молоді в Україні	18
БЛИЧКО В.А., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Роль взаємодії школи і батьків у розвитку фізичного виховання молодших школярів	21
БОБЕЛА Ю. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування конструктивно-просективних умінь у майбутніх учителів початкових класів	23
БОНДАР Т. І. Культурна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у США й Україні	25
БОРБЕЛЬ Г., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Педагогіка партнерства як необхідна умова ефективності освітнього процесу закладів освіти	27
БОРЖАВИЧ Т. В., ПИНЗЕНИК О. М. Завдання процесу формування здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку	29
БОРИСОВА О.О. Андрагогічний підхід до організації навчання у закладах вищої освіти	31
БРИЖАК Н. Ю. Позаурочна виховна робота: теоретичний аспект	33
БУЧМЕЙ І.М., КОБАЛЬ В.І. Місце внутрішньої системи забезпечення якості освіти в освітній системі закладу загальної середньої освіти	35
БУЧМЕЙ М.І., КОБАЛЬ В.І. Формування позитивного іміджу закладу освіти	37
ВАН ІНАНЬ. Актуальність формування стилю педагогічного спілкування у фаховій підготовці майбутніх учителів музики	38
ВАРВАРИНЕЦЬ Е. І., МОЧАН Т. М. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до взаємодії з батьками.....	40
ВАСИЛЬЦЮН І.П., КУШНІР І.І. Управління навчально-виховним процесом у закладах освіти на засадах здоров'язберігаючих технологій	42
ВІДЬМЕНКО М.О. Розвиток освіти на користь сталого розвитку	44
ГАЛАБУРДА М.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Застосування форм і методів національно-патріотичного виховання здобувачів початкової освіти у закладі загальної середньої освіти	46
ГАНГУР Г.В.,ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Розвиток творчих здібностей учнів початкової школи як процес удосконалення якостей особистості	48
HERSTSOVSKA NATALIA, RUSYN OLEKSANDRA The use of interchangeable english synonyms in different pedagogical situations	50
ГИРБА К. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування професійної позиції педагога	51
ГОЛОМБ В.Ю., КОБАЛЬ В.І. Становлення та розвитку закладів системи професійно-технічної освіти в Закарпатті кінця XIX- початку XX століття: постановка проблеми	53
ГОМА І. В. Проблеми реалізації права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в Україні	54

як: розвинені морально-вольові якості, змістовна обізнаність у доступних для дитини галузях життя, уміння доцільно організувати її виховання та навчання з урахуванням індивідуальних особливостей [2, с. 35]. І. Дичківська також акцентує увагу на тому, що сучасні вихователі ЗДО повинні володіти певними особистісними та професійними якостями: усвідомлювати смисл і цілі освітньої діяльності в контексті актуальних педагогічних проблем; уміти по-новому формулювати освітні цілі; вибудувати цілісну освітню програму, яка враховувала б індивідуальний підхід до дітей, освітні стандарти, нові педагогічні орієнтири; продуктивно і нестандартно організувати виховання й навчання, тобто забезпечити творення дітьми своїх результатів і, використовуючи інноваційні технології, стимулювати їх розвиток; бути здатними до особистісного творчого розвитку, рефлексивної діяльності, усвідомлення значущості, актуальності власних інноваційних пошуків і відкриттів [4, с.280].

Отже, сучасний вихователь повинен бути компетентним, конкурентоспроможним, мобільним, креативним фахівцем. Саме тому першочергового значення в процесі професійної підготовки майбутніх вихователів набуває формування професійної компетентності як здатності фахівця розв'язувати різноманітні завдання в процесі професійної діяльності у ЗДО на основі набутих фахових знань, умінь і навичок, що інтегруються з розвитком особистісних та професійних якостей (любов до дітей, доброта, дисциплінованість, вимогливість, емпатія, толерантність, комунікативність та ін.).

Література

1. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». Наказ Мінекономіки № 755-21 від 19 жовтня 2021 р. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
2. Беленька Г. В. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності вихователів дошкільних навчальних закладів в умовах ступеневої підготовки : дис. докт. пед. наук : 13.00.08. Київ, 2012. 493 с.
3. Танько Т. П. Теорія та практика музично-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів у педагогічних університетах: дис. докт. пед. наук: 13.00.04. Харків, 2004. 503 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.

УДК [379:35.011.3-051:005.322]:36.060

БАБІЛЯ А., ТОМАШЕВСЬКА М.О.
Мукачівський державний університет

ЕТАПИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНІХ РЕФОРМ

Нормативно-правове забезпечення підготовки майбутнього вчителя регулюється Конституцією України, Законами України «Про вищу освіту» [1], «Про освіту» [2], «Про фахову передвищу освіту» [3]. Професійним стандартом

«Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти [4], Концепцією розвитку педагогічної освіти та Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року [5] та іншими документами.

Сучасні дослідники анонсованої проблеми виділяють такі етапи професійного становлення сучасного вчителя початкових класів: перший (основний) етап – навчання у закладі вищої освіти, другий – досягнення педагогічної майстерності та третій етап – високий рівень – педагогічна творчість.

У зв'язку з новою Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» форми, методи навчання та виховання, роль та місце вчителя початкової школи в освітньому процесі, способи визначення рівня його професіоналізму [5] характеризує орієнтацію: на реалізацію системно-діяльнісного підходу в освіті, на результати освіти, на розвиток особистості здобувачів, на цілеспрямовану організацію освітнього середовища. У зв'язку з цим принципово змінюються кваліфікаційні вимоги та кваліфікаційні характеристики вчителів, професійної діяльності вчителя початкових класів.

До найважливіших функцій професійної діяльності вчителя початкових класів належать такі: створення педагогічних умов для успішного навчання, розвитку, виховання молодших школярів (функція «навчання, розвиток та виховання»); забезпечення охорони життя, зміцнення здоров'я дітей (функція «здоров'язбереження»); педагогічна освіта батьків, регулювання та узгодження виховних взаємодій сім'ї та школи (функція «взаємодія з батьками»); функція «самоосвіта»; участь у методичній, дослідній, дослідній роботі (функція «науково-методична робота»). З урахуванням цього аналізу нами виділено компетенції, які є найважливішою характеристикою теоретичної та практичної готовності майбутніх учителів початкових класів для успішного здійснення своєї професійної діяльності. Виділимо основні з них: загальнокультурні, професійно-педагогічні (психологічна, дидактична) та спеціальні (предметна та методична) компетенції. Прийняття компетентнісного підходу як одного з провідних методологічних підстав підготовки фахівців зумовило постановку та реалізацію цілей освітнього процесу в ЗВО у контексті формування та розвитку ключових компетентностей, що насамперед знайшло відображення в розроблених державних освітніх стандартах покоління «Зет». Компетентнісний підхід, що є основою нових стандартів вищої освіти, передбачає розвиток у здобувачів навичок самоосвіти, тобто формування їх самоосвітньої компетентності.

Значною характеристикою загальнокультурних компетенцій є самоосвітня готовність [6, с. 120 – 121]. При цьому у формуванні самоосвітньої готовності майбутніх вчителів початкових класів висока роль приділяється саме самоосвітній діяльності. Самоосвітню компетентність ми розглядатимемо як чинник соціальної конкурентоспроможності випускника – майбутнього вчителя, оскільки вона дозволяє здобути якісну вищу освіту, опанувати професію, досягти необхідної кваліфікації, за необхідності змінити спеціальність.

Самоосвітня компетентність ґрунтується на досвіді самоосвітньої діяльності, первісному прагненні здобувача розширити свій освітній потенціал. Унаслідок чого значення ЗВО у формуванні ціннісного ставлення випускників до самостійної діяльності, усвідомленні майбутніми фахівцями особливої значимості самоосвітньої компетентності для безперервного професійно-особистісного розвитку багаторазово зростає.

У низці досліджень підкреслюється особлива важливість розвитку самоосвітньої компетентності для професійно-особистісного зростання, який навчається (Є.А. Злотнікова, І.Я. Зимова, О.Л. Карпова, А.В. Хуторський, Г.І. Чижакова та ін). Вчені актуалізують її роль в управлінні особистістю власною самоосвітньою діяльністю як джерела професійного самовдосконалення, у регуляції процесу вирішення професійних завдань, тобто у забезпеченні самоорганізації професійної діяльності. Така позиція є пріоритетною сьогодні.

Література

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Про фахову передвищу освіту»: Закон України від 06.06.2019 р. № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>.
4. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»: затверджений Наказом Міністерства соціальної політики України 10.08.2018 р. № 1143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1143732-18>
5. Державний стандарт початкової освіти: Постанова КМ України від 21.02.2018 р. № 87. URL: <http://polishproject.nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/02/> (дата звернення: 25.02.2021 р.).
6. Магомеддибирова З.А., Сельмурзаева М.Р. Развитие профессиональной культуры общения будущего учителя начальных классов как педагогическая проблема. Мир науки, культуры, образования, 2018. 5 (72). С. 120 – 121.

УДК 373.3.091.3

БАБЛЮК В.М., ГОРВАТ М.В.
Мукачівський державний університет

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Формування громадянських та соціальних компетентностей молодших школярів є однією із актуальних проблем відповідно до концептуальних вимог Нової української школи (НУШ), становлення якої на основі впровадження низки реформ буде відбуватися упродовж 2017 – 2029 років. Названі компетентності визначені концепцією НУШ як одні із ключових поруч із компетентностями спілкування державною (і рідною, у разі відмінності) мовами; спілкування іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у природничих науках і технологіях; інформаційно-цифрова компетентність; уміння вчитися впродовж життя; ініціативність і підприємливість; соціальні та громадянські компетентності; обізнаність та самовираження у сфері культури;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>